

Tablo 1. Nitel araştırmaların raporlanmasında kullanılan SRQR kontrol listesinin Türkçe uyarlaması

Sayı	Konu	Madde
Başlık ve Özet		
S1	Başlık	Çalışmanın doğası ve konusunun özlü bir şekilde açıklanması. Çalışmanın nitel olduğunun, yaklaşımının (örn., etnografi, gömülü teori) veya veri toplama yönteminin (örn., görüşme, odak grup) belirtilmesi tavsiye edilmektedir.
S2	Özet	Çalışmanın temel öğelerinin, hedeflenen yayının özet formatına uygun şekilde sunulması; genellikle arka plan, amaç, yöntem, bulgular ve sonuçları içerir.
Giriş		
S3	Problem oluşturulması	Çalışılan problemin/fenomenin tanımlanması ve önemi; ilgili kuram ve ampirik çalışmaların gözden geçirilmesi; problemin ifade edilmesi
S4	Amaç veya araştırma sorusu	Çalışmanın amacı ve belirgin hedefler veya sorular
Yöntem		
S5	Nitel yaklaşım ve araştırma paradigması	Nitel yaklaşım (örn., etnografi, gömülü teori, vaka çalışması, fenomenoloji, anlatı araştırması) ve eğer varsa, yol gösteren kuram; araştırma paradigmasının (örn., post-pozitivist, yapılandırmacı/yorumsamacı) belirtilmesi de önerilmektedir; gerekçeler ^b
S6	Araştırmacının özellikleri ve düşünürsellik	Araştırmacının, kişisel nitelikleri, vasıfları/deneyimleri, katılımcılarla ilişkileri, varsayımları ve/veya ön kabulleri gibi araştırmayı etkileyebilecek özellikleri; araştırmacının özellikleri ve araştırma soruları, yaklaşımları, yöntemleri, sonuçları ve/veya aktarılabilişliği arasındaki potansiyel ya da halihazırdaki etkileşim
S7	Bağlam	Saha/mekân ve göze çarpan bağlamsal faktörler; gerekçeler ^b
S8	Örnekleme stratejisi	Katılımcılar, belgeler ve olaylar nasıl ve neden seçildi; daha fazla örnekleme gerekmediğine dair karar kriteri (örn., örnekleme doygunluğu); gerekçeler ^b
S9	Katılımcılara ilişkin etik konular	Etik kurul onayının ve katılımcıların rızasının alındığına dair belgeler, ya da yoksa neden olmadığının açıklanması; diğer gizlilik ve veri güvenliği konuları
S10	Veri toplama yöntemleri	Toplanan veri türleri; veri toplama ve analiz başlangıç ve bitiş tarihleri, tekrarlama süreci, kayıtların/yöntemlerin üçgenlenmesi (<i>triangulation</i>) ve ortaya çıkan çalışma bulgularına göre prosedürlerin değiştirilmesi de dahil olmak üzere veri toplama yöntemlerinin detayları; gerekçeler ^b
S11	Veri toplama araçları ve teknolojileri	Veri toplama kullanılan araçların (örn., görüşme kılavuzu, soru formu) ve cihazların (örn., ses kayıt cihazı) açıklanması; eğer değiştilerse, çalışma boyunca kullanılan araçlar nasıl değişti
S12	Çalışma birimleri	Çalışmaya dahil edilen katılımcıların, belgelerin ve olayların sayısı ve ilgili özellikleri; katılımlı düzeyi, örn., katılım sayısı, farklı veri toplama yöntemleri/tekniklerinde bulunma durumu (bulgular bölümünde de rapor edilebilir)
S13	Verinin işlenmesi	Deşifre, veri girişi, verilerin yönetilmesi ve güvenliği, veri bütünlüğü, kodlama ve alıntılar anonimleştirme/kimlik gizleme gibi analiz öncesi ve sırasında gerçekleştirilen veri işlemleri
S14	Veri analizi	Çıkarımların, temaların vs. tanımlandığı ve geliştirildiği, hangi araştırmacıların analize katkıda bulunduğunun açıklandığı süreç; genellikle belli bir paradigmaya veya yaklaşıma referans verilir; gerekçeler ^b
S15	İnanılrlığı arttıracak teknikler	Veri analizinin inanılrlığını ve inandırıcılığını arttıran teknikler (örn., katılımcı kontrolü, veri toplama ve analiz denetlenebilirliği (<i>audit trail</i>), üçgenleme); gerekçeler ^b
Sonuçlar/Bulgular		
S16	Sentez ve yorum	Ana bulgular (örn., yorumlar, çıkarımlar ve temalar); bir kuram ya da model geliştirmeyi veya önceki araştırma ve kuramlarla birleştirmeyi/bütünleştirmeyi içerebilir.
S17	Ampirik veriyle bağlantılar	Analitik bulgular desteklemek için kanıtlar (örn., alıntılar, saha notları, metinlerden parçalar, fotoğraflar)
Tartışma		
S18	Önceki çalışmalarla bütünleştirme, çıkarımlar, aktarılabilişlik ve alana katkı(lar)	Ana bulguların kısa bir özeti; mevcut bulguların ve sonuçların önceki çalışmaların sonuçlarına nasıl bağlandığının, bu sonuçları nasıl desteklediğinin ve geliştirdiğinin veya bu sonuçlarla nasıl ters düştüğünün açıklanması; uygulama/genellenebilirlik kapsamının tartışılması; disipline ya da alana yapılan özgün katkıların belirlenmesi
S19	Sınırlılıklar	Bulguların inanılrlığı ve sınırlılıkları
Diğer		
S20	Çıkar çatışması	Yürütölen çalışmanın üzerindeki, çıkar çatışmasına sebep olabilecek potansiyel ve algılanan etki kaynakları; bunlar nasıl yönetildi
S21	Fonlama	Fon ve diğer destek kaynakları; fon sağlayıcıların veri toplama, yorum ve raporlama sırasındaki rolü

Nitel Araştırmaların Raporlanmasında Standartlar: SRQR Kontrol Listesinin Türkçe Uyarlaması

DOI: 10.26466/opus.882177

*

Melike Tekindal*-Seda Attepe Özden**-Tahir Enes Gedik***-Ahmet Ege

****-Ferman Erim *****-Mustafa Ağâh Tekindal*****

* Doç. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir/Türkiye

E-Posta: meliketuncktekindal@gmail.com

ORCID: [0000-0002-3453-3273](https://orcid.org/0000-0002-3453-3273)

** Doç. Dr., Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara/Türkiye

E-Posta: sedaattepe@gmail.com

ORCID: [0000-0002-2488-9583](https://orcid.org/0000-0002-2488-9583)

*** Öğr. Gör. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir/Türkiye

E-Posta: tegedik@gmail.com

ORCID: [0000-0001-7098-6715](https://orcid.org/0000-0001-7098-6715)

**** Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir/Türkiye

E-Posta: ahmettete@gmail.com

ORCID: [0000-0002-4805-8100](https://orcid.org/0000-0002-4805-8100)

***** Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir/Türkiye

E-Posta: fermanerim@hotmail.com

ORCID: [0000-0002-4994-4016](https://orcid.org/0000-0002-4994-4016)

***** Doç. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, İzmir/Türkiye

E-Posta: matekindal@gmail.com

ORCID: [0000-0002-4060-7048](https://orcid.org/0000-0002-4060-7048)

Öz

Amaç: Bu çalışmada, Standards for Reporting Qualitative Research (SRQR) kontrol listesinin Türkçe literatürde yer alan nitel araştırmalardaki kullanım alanının genişletilmesi ve standartlara erişimin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla SRQR kontrol listesinin Türkçe'ye çevirisi yapılmış ve standartların Türkçe'ye uygunluğu sağlanmıştır. Gereç ve Yöntem: SRQR kontrol listesi birbirinden bağımsız üç araştırmacı tarafından Türkçe'ye çevirisi yapılmıştır. Bağımsız çeviriler tüm çeviren kişilerin görüş birliği ile birleştirilmiştir. Sonrasında uzman tarafından tekrar İngilizce'ye çeviri (ters çeviri) işlemi yapılmıştır. Listeye uygunluğu incelenmiştir. Türkçe SRQR kontrol listesinin tekrarlanabilirliğini ve araştırmacılar tarafından doğru anlaşılıp anlaşılmadığını değerlendirmek için, iki yazar tarafından nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen 20 çalışma incelenmiştir. Araştırmacılar arasındaki uyuma bakılmıştır. Kontrol listesindeki her bir kriter için araştırmacılar arası uyum yüzdesi kullanılmıştır. Bland-Altman yöntemi ve sınıf içi korelasyon katsayısı ile toplam raporlanan kriter sayısı kullanılarak da uyum değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırma kapsamında değerlendirmeye alınan araştırmalara göre kriterler, raporlama sıklığında büyük bir farklılaşma göstermektedir. SKK değerleri %44,1 ile %87,7 değerleri aralığında değişmektedir. Sonuç: Türkçe'ye uyarlanmış olan SRQR kontrol listesi, dergilerin hakemleri ve editörleri ile nitel araştırma yapan araştırmacılar için bir rehber olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nitel Araştırma, SRQR, Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı, Bland-Altman Metodu.

- Tong A., Sainsbury, P. and Craig, J. (2007). Consolidated criteria for reporting qualitative research (COREQ): A 32-item checklist for interviews and focus groups. *Int J Qual Health Care*, 19, 349–357.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative quality: Eight “big-tent” criteria for excellent qualitative research. *Qual Inq*, 16, 837–851.
- Yüksel, A., Mil, B. ve Bilim, Y. (2007). *Nitel araştırma: Neden, nasıl, niçin*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Tekindal, M., Attepe Özden, S., Gedik, T. E., Ege, A., Erim F. ve Tekindal M. A. (2021). Nitel araştırmaların raporlanmasında standartlar: SRQR Kontrol Listesinin Türkçe uyarlaması. *OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(42), xxxx-xxxx. DOI: 10.26466/opus.882177.